

Vammaispalvelujen vaihtoehtoiset säästöt

STM 14.10.2016

Kalle Könkkölä

Tausta-ajatuksia ja lähtökohtia ehdotuksille

- Vammaispalvelut ovat saajilleen tavattoman tärkeitä, sillä ne mahdollistavat itsenäisen ja yhdenvertaisen elämän muiden kansalaisten kanssa.
- Toisaalta tehtäväkseni annettiin etsiä säästötoimia.
 - Aloin tarkastella sitä, miten palvelut tuotetaan ja minkälaista hallintoa niihin liittyy. Olisi tavoiteltavaa löytää keinoja vähentää hallintoa eikä palveluja.

- Kokonaisuudessaan etsin selvitykseen säästöjä tuovia ratkaisuja laskematta palvelutasoa.
- Suuri osa ehdotuksistani lähtee siitä, että asioita voidaan hoitaa monilla eri tavoilla.
 - Samaan lopputulokseen päästäksemme voimme käyttää useita eri reittejä.
 - Kaikkia asioita ei myöskään tarvitse hoitaa kaikkien avuntarvitsijoiden kanssa ihan samalla tavalla, vaikka olemmekin siihen tottuneet.

- Moni ehdotuksista on sellainen, ettei se sovellu jokaiselle vammaispalveluiden käyttäjälle, mutta osalle sopii.
- Kun teemme joidenkin henkilöiden kohdalla asiat toisella tavalla ja toisten kohdalla kuten ennen, ovat vammaiset ihmiset tietysti vähän eri asemassa – mutta eivät eriarvoisia.
- Silloin, kun rahoittaja ja vammaisen henkilö eli avun saaja hyötyvät yhtä aikaa, voimme toimia uudella tavalla.

- Joillekin vähemmän merkityksellinen tuki voi merkitä kokonaisuudessaan kohtalaista menoerää.
- Keitä vertaamme keskenään?
 - Verrataan ihmisiä saman ikäisiin.
 - Miten saman ikäiset vammaiset ja ei-vammaiset ihmiset elävät ja toimivat?
 - Haluan kuitenkin turvata korkeassa iässä oleville mahdollisuuden tärkeisiin ja keskeisiin palveluihin.

- Miten voimme vähentää turhaa hallintoa kaikkien osalta?
- Loputon todistusten ja lausuntojen perääminen on liian usein aivan turhaa.
 - Pysyvästi vammaisen ihminen on pysyvästi vammaisen - miksi vaatia yhä uudelleen lääkäriä vahvistamaan tämä?

- Ihmisten omia voimavaroja hyödynnetään silloin, kun niitä on riittävästi.
 - Kuluja voidaan vähentää, kun ihmiset hoitavat itse omia asioitaan eikä hallintoa ja viranomaisia tarvita niin paljon.
- Asumispalveluissa käytetään paljon aikaa - ja siis rahaa - siihen, että vammaisten elämää kirjataan tarkasti.

Säästökohteet ja niihin liittyvä säästöpotentiaali

Säästökohde	Säästöpotentiali (miljoonaa euroa)
Invalidivähennyksen poisto verotuksesta	32
Kuljetuspalvelujen rajaus koskien korkeassa iässä olevia	13,8
Leasing-auto – uusi vaihtoehto kuljetuspalvelun järjestämiseen	5,3
Matkakukkaro – henkilökohtaisen budjetin sovellus liikkumisen tukeen	0,7
Liikkumistaidon ohjaus	2,1
Kuljetuspalveluiden järjestämisen uudistaminen	8,8
HA-kukkaro - henkilökohtaisen budjetin sovellus henkilökohtaiseen apuun	2,2
Kuljetuspalveluihin liittyvä asiointiapu	0,8

Säästökohde	Säästöpotentiaali (miljoonaa euroa)
Hengityslaittepotilaiden hoito henkilökohtaisella avulla	4,83
Maakunnalliset henkilökohtaisen avun keskuksset	Ei laskettua säästöä
Lääkärintodistusten vähentäminen	1,0*
Päätösten pysyvyys	0,4*
Palvelusuunnitelma ja –päätös samanaikaisesti	0,3
Asumispalveluyksiköiden raportoinnin keventäminen	2,0**
Toimintakykytiedon tietomallin käyttöönotto	Ei laskettua säästöä
Oikeussuojaan liittyvät ehdotukset	Ei laskettua säästöä
	Yhteensä 74,23
*Kelaan osalta laskettu säästö Selvitysmiehen oma arvio	
** Selvitysmiehen oma arvio	

Kiitos!

Selvitys luettavissa Julkarissa

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3840-3>